П Р О Т О К О Л

от провеждане на среща в рамките на обществени консултации с заинтересованите страни от областите Велико Търново и Габрово за поречията на река Янтра и река Дунав по доклад **Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в Дунавски район за басейново управление** (ДРБУ)

10.06.2026 г. в гр. Велико Търново, конферентна зала на хотел Премиер

Общественото обсъждане се проведе при следния Дневен ред:

10.30 – 11.00 часа	Регистрация
11.00 – 11.10 часа	Откриване на общественото обсъждане
11.10 – 11.40 часа	Представяне на доклад Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в ДРБУ
11.40 – 12.40 часа	Дискусия
12.40 – 13.00 часа	Закриване на срещата

Имената на участниците в работната среща, в т.ч. информация за организацията, който представляват, са съгласно попълнените данни от всеки участник в Присъствения списък – неразделна част от настоящия протокол.

1. Откриване на срещата

Срещата беше открита от Директора на Басейнова дирекция „Дунавски район“ (БДДР) инж. Румелия Петрова, която поздрави присъстващите участниците.

Г-жа Р. Петрова разясни целта на срещата и представи следната информация:

– Настоящата среща е първа от планираните срещи за представяне на резултатите от междинния преглед на установените значими проблеми при управлението на водите в ДРБУ: извършва се по средата на цикъла на управление, преди изготвянето на актуализираният План за управление на речните басейни (ПУРБ) за следващия планов период 2028- 2033 г.

– Целта е да се представи идентифицираните значими проблеми при управлението на водите, възпрепятстващи постигането на доброто състояние на водите в ДРБУ, към които проблеми след това в плана ще бъдат насочени мерки за справянето с тях и за постигане и запазване на добро състояние на водите.

– Резултатите от междинния преглед на значимите проблеми ще бъдат показани общо за ДРБУ, но с акцент върху водите за поречията на река Янтра и река Дунав от областите Велико Търново и Габрово.

– Докладът с междинен преглед на значимите проблеми за ДРБУ е публикуван на интернет страницата на БДДР за консултации с обществеността в периода 29.01.2026 г. до 29.07.2026 г., част от тези консултации е и днешната среща.

– Очакваме по време на среща или след нея становища, бележки, предложения и коментари по публикуваният доклад. Получените предложения ще бъдат обсъдени и взети предвид при изготвянето на ПУРБ 2028 -2033 г. за ДРБУ, чрез мерки или пояснения в текста, тъй като този доклад няма фаза проект и окончателен вариант.

Г-жа Р. Петрова даде думата на инж. Любомира Пелова, началник отдел „Планове за управление на водите“, дирекция „Планове и разрешителни“, да представи резюме на доклада за Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в ДРБУ.

2. Представяне на доклад за Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в ДРБУ

Работната среща продължи с представяне от г-жа Л. Пелова на кратка презентация, целта на която беше да запознае участниците в среща с установените проблемите в доклада за Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в ДРБУ, в т.ч. общо представяне и отделен фокус върху река Дунав и поречията на река Янтра и река Дунав.

По време на презентацията беше представена информация относно:

– Докладът с междинен преглед на значимите проблеми за ДРБУ е изцяло изготвен от експерти на Басейнова дирекция „Дунавски район“ с финансовата подкрепа на Програма „Околна среда“ 2021-2027 г., Приоритет 1 „Води“ по процедура чрез директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG16FFPR002-1.004 „Подкрепа за актуализирането на ПУРБ - оценки, набиране на данни и др. за ПУРБ 2028-2033 г.“, Проект № BG16FFPR002 1.004 0001 „ПУРБ 2028-2033 г. за Дунавски район“.

– Изискванията са такива, че в момента, в които се публикува ПУРБ 2022-2027 г., които прилагаме сега, веднага се мисли за следващия цикъл на управление и какво трябва

да се извърши. Ето защо в началото на 2025 г., през месец февруари бе публикувана Работна програма с основните дейности и срокове, както и График на обществените консултации, необходими да се проведат при актуализацията на плана, което представлява първи етап при актуализацията на четвъртия шестгодишен цикъл на управление на водите от 2028 г. до 2033 г. Година по-късно е публикуван и втори ключов етап при актуализирането на ПУРБ 2028-2033 г., а именно Междинният преглед на значимите проблеми при управлението на водите в ДРБУ, който е предмет на настоящата среща и с които предстои да ви запознаем. След това престои и изготвянето на проекта на ПУРБ 2028 -2033 г.

– В междинният преглед не е установено необходимост от актуализиране границите и/или броя на повърхностните и подземните водни тела, както и зоните за защита на водите спрямо ПУРБ 2022-2027 г. - повърхностни водни тела общо 256 бр. (249 категория „река“ и 7 категория „езеро“) и подземни водни тела 50 броя.

– За идентифицирането на значимите проблеми е извършен междинен анализ на характеристиките на района за управление и е използван модел Движещи сили – Натиск – Състояние – Въздействие – Отговор (ДСНСВО).

– За идентифицирането на значимите проблеми е извършен междинен анализ, включващ: анализ на натиска върху водите, кои видове човешка дейност и/или други фактори оказват негативно влияние върху състоянието на водите; в какво се изразява това въздействие; анализ на въздействието върху водите какво е качеството и количеството на повърхностните и подземните води, в каква степен са повлияни от човешката дейност съществува ли риск тези води да не постигнат добро състояние и по какви причини; междинна оценка на екологичното и химичното състояние на повърхностните водни тела, вкл. в поречията на река Янтра и река Дунав; междинна оценка на състоянието на подземните водни тела (ПВТ), вкл. предмет за срещата.

– Идентифицирани значими проблеми: Замърсяване с биогенни вещества азот и фосфор; Органично замърсяване промени в кислородния баланс; Корабоплаване и транспорт по река Дунав; Инвазивни видове; Химично замърсяване специфични замърсители и приоритетни вещества); Натиск от водовземане; Физически модификации при повърхностните води морфологичният натиск); Натиск от изменение на климата (наводнения и засушаване); Недостиг на вода (инфраструктурни проблеми).

– Възможни действия за справяне с проблемите: Изграждане на канализационни системи пречиствателни станции на населените места на 2 000 е.ж.; Модернизиране на пречиствателните станции в промишлеността; Прилагане на най-добрите налични техники в индустрията; Изпълнение на програмата от мерки за ограничаване и предотвратяване на замърсяването с нитрати от земеделски източници; Подобряване на инфраструктурата; Ефективно използване на водата; Контрол върху издадените разрешителни.

– Следващи стъпки, които предстоят в процеса на актуализацията: приключване на обществените консултации по доклада с Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите, в срока за консултации всички заинтересовани страни и граждани могат да подават становища и предложения, вкл. попълнят анкета (29.07.2026г.);

Изпълнение на дейности по Проект № BG16FFPR002 1.004 0001 „ПУРБ 2028-2033 г. за Дунавски район“; Изготвяне на проектът на ПУРБ в ДРБУ за 2028-2033 г.; Изготвяне на екологична оценка (ЕО) на проекта на плана; трансгранична координация със съседните страни Румъния и Р Сърбия; Публикуване на проекта за консултации с обществеността за срок от 6 месеца; Отразяване на получените становища и предложения; Приемане на ПУРБ 2028-2033 г. от Министерски съвет и публикуване на финален вариант на ПУРБ 2028 -2033г.

Изнесената презентация е публикувана на интернет страницата на БДДР.

Г-жа Р. Петрова благодари за изнесената презентация от страна на г-жа Л. Пелова и прикани присъстващите към дискусия, относно представената информация.

3. Обща дискусия

Преди да започне дискусията г-жа Р. Петрова направи някои допълнения и уточнения към изнесената презентация: извършена е текуща оценка на състоянието на водите; появява се нов показател с отклонение (общ фосфор) в р. Дунав, което в момента не може да се потвърди, защото в тази връзка БДДР е възложила за проучване нормите за азот и фосфор за специфичния тип река, каквато е р. Дунав, и резултатите от това проучване ще бъде отразено в ПУРБ вкл. по отношение на нормите; повсеместните замърсители са токсични, като например най-разпространения е живак; необходимо е да се разработят актуализирани норми за заустване на отпадъчни води по отношение на консататираното химично замърсяване; климатичните изменения трябва да се разглеждат в контекста на ПУРБ, в оценката на състоянието на водите, например засушаването по отношение намаляне на оттока, което от своя страна вдига концентрацията на замърсители; по отношение на недостига на вода (инфраструктурните проблеми) – това е проблем, който следва да се разглежда като разходване на природен ресурс, което води до влошаване на количественото състояние и решението на този проблем е въпрос на инвестиции и законодателни изменения.

Първи в дискусията се включи г-жа Ирина Матеева - отговорник на европейските политики в Българско дружество за защита на птиците, която благодари за отправената покана и за представената информация, като изказа мнение по отношение на: липсата на елемента за биоразнообразието, екосистемите и екосистемите услуги в доклада; по-задълбочено разглеждане на изменението на климата. Г-жа Матеева предложи да се направи дългосрочно сравнение за състоянието на водите, предвид, че се изминали около 20 г. от както Рамковата Директива за водите се прилага в България. Тя зададе въпроси свързани със състоянието на водоизточниците и водосбора на реките; колко от тях имат крайречна растителност; колко от тях имат възможност да се разливат и да задържат води. Изгазването на г-жа Матеева завърши, като посочи, че ще изпрати становище, а и в попълнената анкета е предложила конкретни мерки за задържане на повече вода и пречистването ѝ до определена степен.

След което г-жа Петрова взе думата, като първо благодари за изказаните мнения и предложения като посочи, че дългосрочния анализ би бил интересен, но не и лесен за изпълнение - границите на водни тела в първия цикъл на управление са различни от двата

следващи цикъла, като и мониторинга е по развит от началото на първия ПУРБ. В отговор на следващите въпрос г-жа Петрова посочи, че за анализ на хидроморфологичния натиск в момента се изпълнява поръчка за хидроморфологичен мониторинг, като той обхваща съответната оценка. Постигането на добро състояние на водите гарантира доброто състояние на екосистемите и на екосистемните услуги.

След, което Г-жа Петрова даде думата на г-жа Пелова, която посочи, че е трудно от първия към втория план да се проследят промените, но в сега действащия третия цикъл на управление в Раздел 4, който разгледа мониторинг и оценка на състоянието има съпоставка в самата текстова част и в приложенията между втория и третия план. Тя каза също, че част от зоните за защита от Натура 2000, където има водозависими видове и местообитания са определени и като зони за защита на водите, за които вода е важен фактор за тях, когато е правено природозащитно състояние на зоните един от факторите. , който е бил определящ е водата. Въпреки изискването от наша страна за поставяне на по-строги цели за водните тела които се намира в зоните за защита, част от Натура мрежата, но експертите пояснят, че за доброто екологично състояние, водещи са биологичните елементи за качество (БЕК), като ключов компонент при определяне на екологичното състояние на водните тела.

Г-жа Матеева допълно, че има нужда от по-широка експертна дискусия, като фокуса на изказването - екосистемите като функциониращи механизми, подпомогнат задържането и увеличаването количеството води.

Следващ участник, който се включи в дискусията е г-н Христо Башев от Областна администрация Габрово, който отбеляза, че: в самата презентация е отбелязано относно замърсяванията и новата директива, с която се разширява кръга на замърсителите от месец май 2026 г.; по поречието на р. Янтра, броя на водните тела, които не достигат добро химично състояние се е повишил и постави въпроса какво се прави в момента, като едновременно се разширява кръга на замърсителите и едновременно с това има увеличаване броя на телата недостигащи добро химично състояние; сваляне на прага на градските пречиствателните станции за отпадъчни води от 2 000 екв.ж на 1 000 екв.ж, като посочи, че област Габрово и община Габрово са с голям брой такива населени места.

Г-жа Петрова се включи във връзка със замърсяването по новата директива, освен за градските пречиствателни станции каза, че става въпрос и за изискванията към качеството на питейните води; това не са нови замърсители, а нови показатели, които трябва да се следят.

Г-жа Пелова взе отношение по въпроса с пречиствателните станции и посочи, че: сме в сериозно неизпълнение; не може да се усети ефекта от основните мерките и се разчита на пречиствателните станции; в ПУРБ има планирани основни мерки, които ако се изпълнят ще имат принадена стойност към подобряване състоянието на водите, което е и целта на рамковата директива и на плана произтичащ от нея; европейските изисквания се изменят и стават по-строги и ще има срокове за дерогация; няма начин да не изпълним и да не заложим изпълнението на основни мерки и не случайно в програмата от мерки има орган, който трябва да изпълнява всяка една мярките. По отношение на инвазивните видове - това е проблем, който е слабо проучен и в тази връзка една от дейностите предвидена в

проекта, който ще изпълняваме по Програма Околна среда е именно за проучвания и изследвания на инвазивните видове.

Г-жа Петрова допълни, че: в годните имаме постоянна тенденция на подобряване на замърсяване с азот и фосфор на територията на България; прилага се софтуерен модел Монерис, който оценява пътищата на разпространение на азот и фосфор в повърхностните и подземните води, като резултатите са представени в карти, публично достъпни. На тях може да се види как намалява натоварването с азот и фосфор и мониторинга показва положителна тенденцията и намаляване на замърсяването.

Следващият участик, в диксусията се включи г-н Пенчо Пандъков от Национален природонаучен музей – БАН, който повдигна отново темата за хидроморфологичното състояние на водните тела, като отбеляза, че сравнително малка част от басейна на р. Янтра е засегнат от хидроморфологичен натиск и попита какви показатели се отчитат като хидроморфологичен натиск при определянето на засегнатите водни тела, тъй като хидроморфологичния натиск е резултат от въздействие, вкл. водовземане, промяна във водните нива, формата на речните корита и речната непрекъснатост.

Г-жа Петрова уточни, че в презентацията е показано, в кои водни тела е констатирано влошаване на БЕК, на които ние считаме, че това се дължи хидроморфологичния натиск и сподели за възложено хидроморфологично изследване на 4-те басейнови дирекции и методика за оценка на този вид натиск, което ще се вземе предвид при оценката на хидроморфологично състояние на водните тела в ПУРБ.

Г-н Пандъков благодари за отговора и зададе следните въпроси: дали в ПУРБ се предвижда да се разработи, оценка или план за миграционните бариери във водосборите на отделните реки, които са най-значими и най-силно повлияват БЕК и мисли ли се в посока подобряване на устойчивостта на екосистемите.

В отговор г-жа Петрова взе думата, като каза, че още в предния и в сегашния план има мярка и е на мнение, че трябва да се работи в тази посока. Посочи, че е запозна с проектите, които вървят за басейна на р. Янтра и сподели, че: да се разруши една миграционната бариера, първо трябва да се установи собствеността и предназначението; определяне на компетентен орган и да се търси финансиране; следва да се установят ползите и вредите от премахнатото им и трябва да мине пълна оценка на въздействието на околната среда. Г-н Пандъков се съгласи с казаното от г-жа Петрова, като направи заключение, че няма да е лесен процес.

Г-жа Матеева продължи темата, като изказа мнение, че в момента се прави план за възстановяване на природата, дейности по проучване и премахване на бариерите могат да бъдат в включени в план за възстановяване и интегрирани в ПУРБ.

Г-жа Петрова уточни, че всички сме от една и съща страна и сме се събрали работим в една посока. Проблема е в законодателството, като даде пример с държави като Хърватска, Румъния, които са по-ориентирани в тази посока. Каза също така, че не може да се осигури достатъчно финансиране на мерките от ПУРБ към настоящия момент.

Г-н Стефан Стайков, представител на ДПП Българка, който повдигна въпроса дали в разработката е залегнал проблема с липсата и неточността в кадастъра на водните тела.

Г-жа Петрова отговори, че ПУРБ и управлението на водите не се базира на кадастъра. Проблема е, че реките не са нанесени като самостоятелен имот в кадастъра; някъде липсват реки, другаде един имот се води като река, след това го няма, после пак е отразен като река. Проблем има и в границите на водните обекти. При изготвяне на становища винаги се сигнализира, когато няма нанесени водните обекти като самостоятелни поземлени имоти; собствениците на имота правят хидроложки доклад, за да се види до къде е границата на реката, за да не навлязат в нея. Несъответствието между кадастралната информация и реалната действителност е проблем, който пречи на разрешителния режим и контрола, и не е предмет на ПУРБ.

Г-н Стайков повдигна въпроса с наводненията, като изтъкна за причина непочистените речни корита.

Г-жа Петрова го прекъсна като каза, че наводненията са предмет на Плана за управление на риска от надводния и предстоят други срещи за него, като вметна че наводненията в Севлиево и Габрово не са били от непочистени корита, най-големия проблем е наличието на постройки във водните обекти, както и интензивния дъжд. Спорен е въпроса дали почистването на растителност в речните корита помага за намаляване на риска от наводнения или полезен, тъй като забавят пика на вълната; почистването на наноси и наносни отложения и постоянната защита от наводнения е разписано в Закона за водите и не е предмет на ПУРБ.

4. Обобщение и закриване на срещата

Г-жа Р. Петрова закри срещата в рамките на обществени консултации по доклад Междинен преглед на значимите проблеми при управлението на водите в ДРБУ, като отново благодари на участниците и ги призова да бъдат активни и да изпращат предложения, становища и мнения в срока на консултации – до 29 юли 2026 г. Обърна внимание, че доклада е публикуван и наличен на интернет страницата на БДДР, вкл. ще бъдат публикувани и изнесените презентации в хода на обществените обсъждания. Всички постъпили становища и бележки ще бъдат публикувани на интернет страницата на БДДР в регистър на постъпилите в БДДР писмени становища. Към настоящия момент не са постъпили становища, мнения и/или предложения, но окачваме след проведените настоящите срещи с заинтересованите стани да се получат такива.